

Tabloul de bord al Uniunii inovării 2014.

*Tabloul de bord privind performanța
inițiativei „O Uniune a inovării” în materie
de cercetare și inovare*

*Sintează
versiunea RO*

Sinteză

Tabloul de bord al Uniunii inovării 2014: impactul crizei economice nu a fost atât de grav pe cât s-a prevăzut. Diferențele în materie de performanțe în inovare se reduc din nou deși la o rată moderată.

Ediția de anul trecut a expus impactul crizei care a fost la originea unor perturbări în procesul de convergență în materie de inovare între statele membre. Ediția de anul acesta arată că există din nou semne pozitive în statele membre pe măsură ce performanțele în materie de inovare se îmbunătățesc și se reîncepe procesul de recuperare a decalajului în țările mai puțin inovatoare.

Opt dimensiuni ale inovării și 25 de indicatori analizează performanțele sistemului de inovare al UE...

Cadrul de cuantificare utilizat în Tabloul de bord al Uniunii inovării distinge 3 tipuri principale de indicatori și 8 dimensiuni ale inovării constituind în total 25 indicatori diferiți.

Indicatorul „**factori favorizanți**” înglobează principalii vectori ai performanței în materie de inovare care se află în afara societăților și acoperă 3 dimensiuni ale inovării: „*resurse umane*”, „*sisteme de cercetare deschise, excelente și atractive*”, precum și „*finanțe și sprijin*”. **Activitățile societăților** captează eforturile de inovare la nivelul societăților comerciale, grupate în 3 dimensiuni ale inovării: „*investiții ale societăților*”, „*legături și spirit antreprenorial*” și „*active de natură intelectuală*”. **Realizările** cuprind efectele activităților de inovare ale societăților în 2 dimensiuni ale inovării: „*inovatori*” și „*efecte economice*”.

... iar statele membre sunt clasificate în patru grupuri de performanță pe baza performanțelor lor medii în materie de inovare.

Pe baza performanței medii în materie de inovare, statele membre se încadrează în patru grupuri diferite de performanță:

- Danemarca (DK), Finlanda (FI), Germania (DE) și Suedia (SE) sunt „*lideri în materie de inovare*”, ale căror performanțe în inovare sunt cu mult superioare mediei UE;
- Austria (AT), Belgia (BE), Cipru (CY), Estonia (EE), Franța (FR), Irlanda (IE), Luxemburg (LU), Țările de Jos (NL), Slovenia (SI) și Regatul Unit (UK) sunt „*adepti ai inovării*”, având o performanță în materie de inovare aflată deasupra mediei sau apropiată de media UE;
- performanța Croației (HR), Republicii Cehe (CZ), Greciei (EL), Ungariei (HU), Italiei (IT), Lituaniei (LT), Maltei (MT), Poloniei (PL), Portugaliei (PT), Slovaciei (SK) și Spaniei (ES) este inferioară mediei UE. Aceste țări sunt „*inovatori moderați*”.
- Bulgaria (BG), Letonia (LV) și România (RO) sunt „*inovatori modești*”, ale căror performanțe în materie de inovare sunt net inferioare mediei UE.

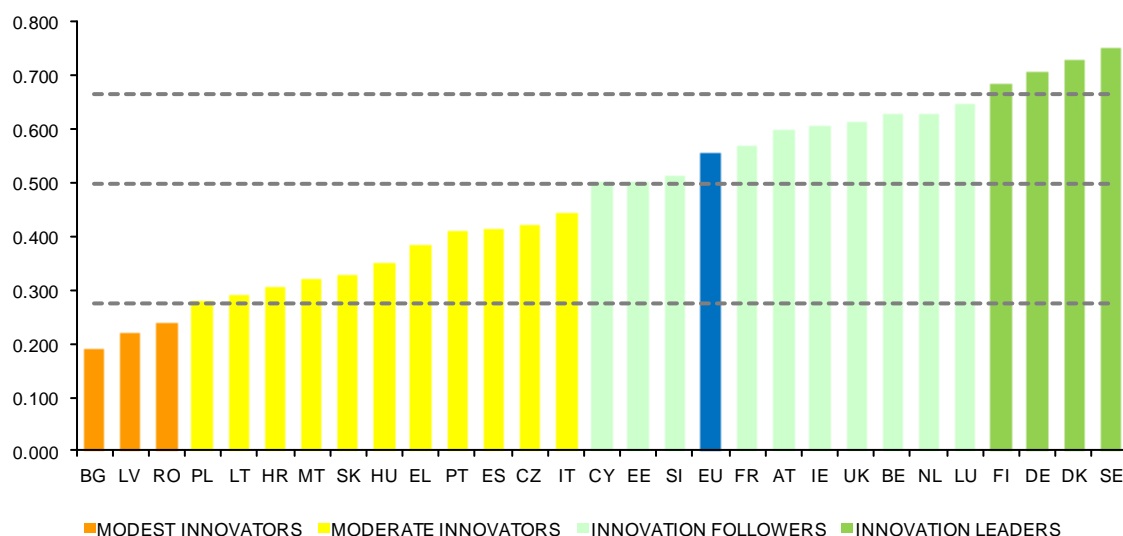
Sistemul de inovare din Suedia se află încă o dată pe prima poziție din UE, iar ansamblul clasamentului rămâne relativ stabil...

Suedia dispune, încă o dată, de cel mai bun sistem de performanță în materie de inovare din UE, fiind urmată de Danemarca, Germania și Finlanda. În general, apartenența la grupurile de performanță a rămas relativ stabilă comparativ cu ediția anterioară a tabloului de bord al Uniunii, Polonia fiind singura țară care a schimbat apartenența la grup prin avansarea de la statutul de țară cu inovare modestă la cel de țară cu inovare moderată.

... dar se observă anumite schimbări în interiorul grupurilor de performanță.

Ca în fiecare an, se constată numeroase oscilații ascendente și descendente în interiorul fiecărui grup de performanță. Danemarca și Germania au schimbat pozițiile în cadrul clasificării „lideri în materie de inovare”. În cadrul indicatorului „adepti ai inovării”, Luxemburg a înlocuit Țările de Jos ca fiind pe primul loc în rândul adeptilor inovării, iar Irlanda și Austria au schimbat pozițiile, la fel precum Estonia și Cipru. Printre „inovatorii moderați”, Italia este pe primul loc, urmată de Republica Cehă care a devansat Spania și Portugalia. Ungaria și Slovacia, precum și Malta și Croația au schimbat pozițiile în clasament. În rândul „inovatorilor modești”, România a schimbat poziția în clasament cu Letonia.

Figura 1: Performanțele statelor membre ale UE în materie de inovare

Țările cele mai inovatoare au echilibrat sistemele de inovare cu puncte forte în toate dimensiunile...

Țările cele mai inovatoare au rezultatele cele mai bune în toate dimensiunile: de la resurse investite în inovare, trecând prin activități de inovare ale societăților până la rezultate ale inovării și efecte economice, ceea ce reflectă un sistem național echilibrat în materie de cercetare și inovare. „Liderii în materie de inovare”, urmați de „adeptii inovării” prezintă în mod continuu cea mai mică variație în performanța lor în toate cele opt dimensiuni ale inovării. Aceasta înseamnă că în toate dimensiunile, performanțele „liderilor în materie de inovare”, Suedia, Danemarca, Germania și Finlanda nu sunt prea diferite. Liderii în materie de inovare sunt, de asemenea, în topul clasamentului și se situează în mod clar deasupra mediei UE. Doar în a doua dimensiune, „sisteme de cercetare deschise, excelente și atractive”, Germania obține un punctaj ușor mai scăzut decât media UE.

... dar alte țări ajung la punctaje de vârf în dimensiuni individuale

Cu toate acestea, anumite țări ajung în partea superioară a clasamentului atunci când se examinează fiecare dimensiune în mod individual. Suedia, Finlanda, Irlanda și Regatul Unit sunt în topul clasamentului în „resurse umane”; Danemarca, Țările de Jos, Suedia și Regatul Unit ajung pe primele poziții în clasament în „sisteme de cercetare deschise, excelente și atractive”; Estonia, Finlanda, Suedia și Danemarca sunt pe primele locuri în „finanțe și sprijin”; Suedia, Germania, Finlanda și Slovenia ajung la cele mai ridicate poziții în ceea ce privește indicatorul „investiții ale societăților”; Danemarca, Regatul Unit, Belgia și Suedia sunt performeri de vârf în „legături și spirit antreprenorial”; Danemarca, Austria, Germania și Suedia ajung la poziții de vârf în „active de natură intelectuală”; Germania, Luxemburg, Suedia și Irlanda sunt cele mai performante în dimensiunea „inovatori”; iar Irlanda, Germania, Luxemburg și Danemarca ating cele mai bune rezultate în „efecte economice”.

În general, UE își îmbunătățește performanța în materie de inovare, Portugalia, Estonia și Letonia fiind lideri ai creșterii inovării...

În general, rata creșterii medii anuale în UE în ceea ce privește performanțele în inovare a atins 1,7% în perioada de opt ani (2006-2013) analizată și toate statele membre și-au îmbunătățit performanța în materie de inovare. Portugalia, Estonia și Letonia sunt lideri ai creșterii inovării. Ratele de creștere cele mai slabe în materie de inovare au fost înregistrate în Suedia, Regatul Unit și Croația.

...dar există, de asemenea, diferențe de creștere a inovării în cadrul grupurilor.

În grupul „liderilor în inovare”, performanțele au înregistrat cea mai puternică îmbunătățire pentru Germania, în timp ce performanța Suediei a înregistrat cea mai mică progresie în cadrul acestui grup. Estonia este „adept al inovării” cu cea mai puternică creștere, în timp ce Regatul Unit a înregistrat cea mai scăzută creștere. În grupul „inovatorilor moderați”, Portugalia a cunoscut cea mai semnificativă creștere, în timp ce Croația a avut cel mai scăzut nivel. În rândurile „inovatorilor modești”, progresele de inovare cele mai importante au fost înregistrate în Letonia.

Cu toate acestea, decalajul se reduce în mod lent...

În general, rezultatele din acest an arată o convergență a performanțelor inovării în rândul statelor membre, dar procesul de convergență a încetinit. Drept consecință, nivelul convergenței performanțelor în materie de inovare a revenit la nivelul anului 2009

... și există diferențe considerabile între statele membre, în special în ceea ce privește excelența în domeniul cunoașterii și al internaționalizării, precum și cooperarea în inovarea în cadrul întreprinderilor.

Diferențele de performanță în toate statele membre sunt cele mai reduse în „resurse umane”, unde țara cea mai performantă (Suedia) obține rezultate de trei ori mai ridicate decât țara cea mai puțin performantă (Malta). Cu toate acestea, diferențe mari în special sunt în competitivitatea internațională a bazei științifice („sisteme de cercetare deschise, excelente și atractive”), iar cooperarea în inovarea în cadrul întreprinderilor, așa cum este măsurată în „legături și spirit antreprenorial”. În cele două dimensiuni, țara cu cea mai bună performanță (Danemarca) obține rezultate de nouă și de șapte ori mai bune decât țările cu cele mai scăzute performanțe, Letonia și, respectiv, România.

În timp ce resursele umane și deschiderea sistemului de cercetare european au înregistrat cea mai ridicată creștere în performanța în materie de inovare...

Analizarea fiecărui dimensiuni arată că, în decursul ultimilor opt ani, „sistemele de cercetare deschise, excelente și atractive” au contribuit cel mai mult la performanța globală în materie de inovare, fiind urmate de creștere în „resurse umane”. Analizarea fiecărui indicator în parte arată că mărcile comerciale ale Comunității au contribuit cel mai mult la creșterea performanței în materie de inovare, fiind urmate de absolvenții de doctorat din țările terțe și co-publicațiile științifice internaționale. O îmbunătățire relativ apreciabilă a performanței se observă, de asemenea, în colaborarea în materie de inovare a IMM-urilor și comercializarea cunoștințelor, astfel cum este măsurată de indicatorul „venituri din licențe sau brevete din străinătate”.

... o creștere negativă a fost observată în investițiile destinate inovării în cadrul întreprinderilor și a sprijinului financiar pentru inovare.

În două dimensiuni, „investiții ale societăților” și „finanțe și sprijin”, evoluția globală a performanței a fost negativă. În special, creșterea pozitivă a cheltuielilor publice

privind cercetarea și dezvoltarea (1,8%) a fost compensată de un declin continuu în investițiile cu capital de risc (-2,8%). În plus, o ameliorare pozitivă a cheltuielilor întreprinderilor în materie de cercetare și dezvoltare (2,0%) a fost compensată în mod negativ de cheltuieli cu inovarea ale întreprinderilor, care nu aparțin domeniului cercetării și dezvoltării (-4,7%).

La un nivel european mai larg, Elveția a confirmat poziția sa de vîrf depășind toate statele membre ale UE...

Luând în considerare țările europene din afara UE, Elveția își confirmă și în acest an poziția sa de lider absolut în inovare, continuând să depășească toate statele membre ale UE și prezentând cele mai bune rezultate în raport cu 9 indicatori. Islanda este unul din „adeptii inovării” cu o performanță deasupra mediei UE, Norvegia și Serbia fiind inovatori moderați iar Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei și Turcia sunt „inovatori modești”.

... și pe plan internațional Coreea de Sud și SUA își apără pozițiile de inovatori de vîrf pe plan mondial.

Examinând performanța sistemelor de inovare într-un context mondial, Coreea de Sud, SUA și Japonia sunt lideri detașați în materie de performanță în raport cu UE. Performanțele Statelor Unite și Coreei de Sud depășesc performanțele UE cu 17%, în timp ce Japonia arată o performanță cu 13% superioară UE. În timp ce decalajul între SUA și Japonia se reduce, acesta se adâncește cu Coreea de Sud.

Principalii lideri ai inovării SUA, Japonia și Coreea de Sud domină UE, în special în ceea ce privește indicatorii care măsoară activitatea întreprinderilor, în cheltuieli ale întreprinderilor în domeniul cercetării și dezvoltării, co-publicații aparținând sectorului public-privat și cereri de brevete PCT, dar și în rezultatele educaționale măsurate prin „procentajul din populație care a absolvit învățământul terțiar”.

În comparație cu alți parteneri cheie la nivel internațional, UE continuă să domine pe planul performanței Australia și Canada, care înregistrează 62% și, respectiv, 79% din nivelul UE. Avansul UE în ceea ce privește performanța este încă și mai mare în comparație cu țările BRICS (Brazilia, Rusia, India, China și Africa de Sud). Acest avans este stabil sau chiar în creștere în raport cu aproape toate țările BRICS, cu excepția Chinei. Actuala performanță în materie de inovare a Chinei atinge 44% din nivelul UE, iar decalajul continuă să se reducă deoarece rezultatele progresează într-un ritm mai accelerat și mai ridicat decât în UE.

Notă metodologică

Tabloul de bord al Uniunii inovării 2014 utilizează datele disponibile cele mai recente provenite de la Eurostat și alte surse recunoscute pe plan internațional, precum și date din 2012 pentru 11 indicatori, din 2011 pentru 4 indicatori, din 2010 pentru 9 indicatori și din 2009 pentru 1 indicator.

Tabloul de bord al Uniunii inovării 2014 oferă o evaluare comparativă a performanței în materie de inovare din statele membre ale UE și prezintă punctele forte și punctele slabe ale sistemelor lor de cercetare și inovare respective. Tabloul monitorizează tendințele în domeniul inovării din toate statele membre ale UE, inclusiv Croația, în calitate de al 28-lea stat membru din această ediție, precum și din Islanda, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Norvegia, Serbia, Elveția și Turcia. Acesta include comparații între UE și 10 concurenți mondiali. Performanța medie pe planul inovării este măsurată prin sintetizarea performanței pe baza a 25 de indicatori echiponderați într-un singur indicator compozit: indicele sintetic al inovării. În acest an, tabloul de bord 2014 este însoțit de Tabloul de bord privind inovarea regională 2014.